

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Szalay Péter ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Huszák Balázs jogtanácsos által képviselt I.r. és a Baracskainé dr. Krajcár Mária ügyvéd által képviselt II.r. alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt a Fővárosi Bíróság előtt 22.P.21.763/2008. számon megindult és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.374/2009/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 19. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperesnek 10.000 (tízezer) forint, a II.r. alperesnek 18.750 (tizennyolcezer-hétszázötven) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak külön felhívásra 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A jogerős ítélet elutasította a felperesnek a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jog megsértésének megállapítása, valamint jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt előterjesztett keresetét. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperesnek összesen 30.000 forint első- és másodfokú, a II.r. alperesnek 40.700 forint elsőfokú és 15.000 forint, valamint annak általános forgalmi adóját tartalmazó másodfokú perköltséget, továbbá külön felhívásra az államnak összesen 120.000 forint első- és másodfokú eljárási illetéket.

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint az I.r. alperes által kiadott „ .. ” című lapban 2004. szeptember 30-án „Földbe ásták a fáradt olajat” címmel és „Környezetszennyezés a ..-nél” alcímmel jelent meg cikk. A sajtóközlemény arról számolt be, hogy Kaposvár önkormányzata rendőrségi feljelentést tett ismeretlen tettes ellen környezetszennyezés miatt. A cikk a feljelentés előzményeként ismertette, hogy két önkormányzati képviselő ilyen tárgyú észrevételt tett. Majd az egyik képviselő, a II.r. alperes nyilatkozatát közölte, mely szerint „olyan információkat kaptak a helyi lakosoktól, hogy a .. (..) telephelye mögötti önkormányzati területen - ahová csak a cég telephelyén keresztül lehet járművel behajtani - többtucatnyi hordó fáradt olajat öntöttek ki és ástak a földbe, valamint munkagépeket is elföldeltek az elmúlt években”. A cikk a II.r alperes nyilatkozatát ismertetve tájékoztatást adott arról is, hogy „a területet bejárva az információk valóságtartalmát nem sikerült közvetlenül megállapítani, de húsz-harminc, vélhetően bitumennel teli hordót találtak félig a földbe, valamint a patakmeder iszapjába süllyesztve”.

A Kaposvári Rendőrkapitányság környezetkárosítás és környezetre veszélyes hulladék jogellenes elhelyezésének büntette miatt ismeretlen tettes ellen folytatott nyomozást. A nyomozás felfüggesztéséről rendelkező határozat indokolása szerint - a környezetvédelmi szakértő véleménye alapján - megállapítható, hogy a bitumenes hordók talajban történő elhelyezésével a környezetkárosítás, a kiemelt vontatmányban található kátrány miatt pedig a környezetre veszélyes hulladék jogellenes elhelyezésének büntette megvalósult; az elkövető személye azonban nem állapítható meg.

A felperes módosított keresetében kérte megállapítani, hogy az alperesek a cikkben közölt valótlan tényállításokkal megsértették a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. Kérte az alperesek további jogsértéstől való eltiltását, valamint elégtétel adására és 1.000.000 forint nem vagyoni kárának megfizetésére kötelezését. Kereseti álláspontja szerint a sajtóközlemény valótlanul állította, hogy a szóban forgó terület csak az ő telephelye felől közelíthető meg. Az sem felel meg a valóságnak, hogy környezetszennyező olajszármazékot találtak, mert az adott területen csak - a veszélyes hulladéknak nem minősülő - bitumenes hordók voltak fellelhetők. Mindez azt a hamis látszatot kelti, hogy az anyag az ő telephelyéről származik vagy az ő tudtával, illetve beleegyezésével került oda. Annak megállapítása érdekében, hogy a területen talált anyagok mennyiben minősülnek környezetre veszélyes hulladéknak, szakértő kirendelését indítványozta.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Az I.r. alperes védekezése szerint az ügyben folyamatban volt büntetőeljárásról és környezetvédelmi hatósági eljárásról a valóságnak megfelelően

tudósított, amelyet a per adatai is alátámasztottak. Az adott területen talált hordókban lévő anyag (bitumen helyett fáradt olaj) téves megjelölése pedig a felperes személyének megítélése szempontjából lényegtelen pontatlanságnak minősül. A II.r. alperes ugyancsak állította, hogy nyilatkozata a valóságnak megfelelő tényeket tartalmazott.

A jogerős ítélet indokolása szerint a felperes a szövegkörnyezetből kiragadva jelölte meg a számára sérelmes kitételeket, amely a cikk címével együtt más tartalmat hordoz, mint a cikk egésze. A PK. 12. számú állásfoglalásban kifejtetteknek megfelelően a kifogásolt közléseknek a szövegösszefüggésben való értékelése során megállapítható: nem annak volt elsődleges jelentősége, hogy a környezetszennyezés pontosan milyen anyag szabálytalan elhelyezése következtében valósult meg. Ezért a perben szükségtelen lett volna a fáradt olaj, valamint a bitumen környezetre gyakorolt károsító hatása közötti különbség meghatározása érdekében szakértői bizonyítást lefolytatni. A bitumen környezetszennyező hatása pedig attól függetlenül nem vonható kétségbe, hogy a jogszabálmódosítás következtében már nem minősül veszélyes hulladéknak. A felperes téves álláspontjával szemben a kifogásolt közlés nem véleménynyilvánítás, hanem az adott közösséget érintő és foglalkoztató, a környezetre káros módon elhelyezett anyagokkal kapcsolatban megindult eljárásról szóló, a valóságnak megfelelő tájékoztatás. Ezért a kereset tárgyává tett közlés, a cikk címe is kiterjedően, a Ptk. 78. §-a alapján nem alapozza meg a felperes jóhírnév védelméhez fűződő jogvédelmi igényét.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését és a keresetének való helytadást kérve. Felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős ítélet, a PK. 12. számú állásfoglalásban kifejtetteket figyelmen kívül hagyva, tévesen minősítette lényegtelen tévedésnek a környezetszennyező anyag megnevezését. A „bitumen” és a „fáradt olaj” ugyanis döntően más megítélés alá eső anyagok. Nem értékelte, hogy a cikk – külön is megítélhető – címében szereplő valótlan közlés a cikk egyéb részeitől eltérő hatást gyakorolhat az olvasóra. Az alperesek a véleménynyilvánítás jogának gyakorlása során elmulasztották a szükséges gondosságot.

Az alperesek a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Ptk. 78. § (1) bekezdés értelmében a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés alapján a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre

vonatkozó, azt sértő, valótlan tény állít, híresztel, vagy való tény hamis színben tüntet fel.

E rendelkezések alapján a jóhírnév sérelmét általában a valótlan és a közfelfogás szerint sértő tény állítása, híresztelése, hamis színben való feltüntetése okozza. Nem sért azonban személyhez fűződő jogot a sajtóközlemény, ha a büntetőeljárásról a valóságnak megfelelően tudósít.

A perbeli sajtóközlemény a kaposvári önkormányzat által környezetszennyezés miatt tett feljelentésről és annak előzményeiről számolt be. A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma 12. számú állásfoglalásának II. pontjában foglaltaknak megfelelően, a sajtóközlemény egészének vizsgálata alapján megállapítható: a kifogásolt közlés valóságos tartalma az volt, hogy a felperes telephelyéről megközelíthető önkormányzati területen környezetszennyező anyagokat találtak, amely miatt büntetőeljárás indult. Helytállón állapította meg a jogerős ítélet, hogy a cikk címében szereplő környezetszennyező anyag pontatlan megnevezése a felperes személyének megítélése szempontjából közömbös. Az általános közfelfogásnak megfelelően ugyanis a „fáradt olaj” és a „bitumen” egyaránt szennyezi a környezetet. A perben rendelkezésre álló adatok alapján pedig megállapítható, hogy a szóban forgó környezetszennyezés miatt büntetőeljárás volt folyamatban. Az olvasó számára ezáltal nem lehetett kétséges, hogy jogerősen el nem bírált, tehát folyamatban levő ügyről van szó. Miután a sajtó a folyamatban lévő büntetőeljárásról a valóságnak megfelelően tudósíthat, a II.r. alperes a nyilatkozat tételével, az I.r. alperes pedig annak közzétételével a felperes jóhírnevét nem sérthette meg. Más kérdés, hogy a Polgári Kollégium 14. számú állásfoglalásának III. pontjában kifejtettek szerint a sajtó a valósághű tájékoztatás érdekében az érintett személy kérelmére a büntetőeljárás befejezéséről köteles tájékoztatást adni.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta és a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kötelezte az alperesek ügyvédi képviseletével felmerült felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amelynek összegét az I.r. alperes tekintetében a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdés alapján, a II.r. alperes vonatkozásában a csatolt megállapodásra tekintettel a 2. § (1) bekezdés alapján állapította meg.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdés alapján a pervesztes felperes köteles az államnak megtéríteni.

Budapest, 2010. május 19.

*Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna sk.
előadó bíró, Dr. Puskás Péter sk. bíró*

Vné

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő